

pestprotocol

Het

Volle Leven

Inhoudsopgave

blz.2.....Voorwoord

blz.3.....Wat is pesten?

blz.5.....Een veilig klimaat

blz.6.....Het signaleren van pesten

blz.7.....Hoe gaan we op onze school met een pestprobleem om?

Voorwoord.

Overal waar mensen zijn wordt gepest en vooral in groepen komt 't veel voor. Op onze school streven we naar een positieve, open sfeer, waarin de woorden respect en vertrouwen een belangrijke rol spelen. Het pesten speelt zich vrijwel altijd af buiten het gezichtsveld van de volwassenen. In de goede sfeer die we nastreven hopen we eventuele 'pestsignalen' liefst in een vroeg stadium te ontvangen, zodat één en ander in de kiem gesmoord kan worden. In veel situaties lukt het ons redelijk de echte problemen voor te zijn. Toch valt het ondanks onze inspanningen niet altijd te voorkomen dat er ook op onze school van echt pesten sprake is. Bovendien zijn er de laatste jaren nieuwe pestmogelijkheden bijgekomen, zoals pesten via de mobiele telefoon of computer.

Om op die, hopelijk steeds zeldzamer voorkomende gevallen van echt pesten zo goed mogelijk te kunnen reageren, is dit pestprotocol opgesteld. Snel, adequaat en rechtvaardig handelen kan voor nu en wellicht in een verdere toekomst heel wat leed voorkomen.

Succes en wijsheid bij het gebruik!

Namens het schoolteam,

De directie

Wat is pesten?

Er bestaat nogal wat verwarring tussen plagen en pesten. Bijna iedereen plaagt wel eens of wordt wel eens geplaagd. Beide partijen zijn gelijk aan elkaar, er is een humoristische ondertoon.

Onder pesten op school, verstaan we het volgende :

Pesten is een systematische psychologische, fysieke of seksuele handeling van geweld door een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van een of meer klasgenoten die niet (niet langer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.

Pesten is niet het zelfde als plagen. Bij plagen zijn de machtsverhoudingen gelijk.

Pesten is structureel en brengt kinderen tot wanhoop.

Pesten is schadelijk, de slachtoffers lopen duidelijk fysieke of psychisch schade op.

Kenmerken :

- pesten gebeurt opzettelijk.
- pesten is bedoeld om schade toe te brengen.
- er is sprake van ongelijke machtsverhouding.
- pesten houdt niet vanzelf op.
- pesten is van alle tijden en komt in alle culturen voor.

De betrokken partijen.

- de pester.
- het gepeste kind.
- de groep.
- de leerkrachten en medewerkers.
- de ouders.

Erkenning.

Om op school over pesten te kunnen praten en er ook daadwerkelijk iets aan te doen, is het noodzakelijk dat alle partijen erkennen dat er wel eens wordt gepest. Het is ook belangrijk, dat alle partijen pesten als een probleem zien.

Een veilig klimaat.

Kinderen moeten zich veilig voelen op onze school. Het is daarom van groot belang dat wij met zijn allen een sfeer creëren, waarbij dat kan. De school moet zich dus niet alleen richten op het stoppen van pestgedrag, maar het is belangrijk om goede preventieve voorwaarden te scheppen, zodat het pesten in aanleg al minder voor zal komen.

Wat is daarvoor nodig :

- **Openheid:**

Pesten moet bespreekbaar zijn. Niet alleen als er gepest wordt, maar ook als gespreksonderwerp in de klas. Daardoor ontstaat er een gevoel dat over pesten te praten valt.

- **Communicatie binnen het team:**

De leerkrachten praten in de bouwvergadering en de plenaire vergadering met elkaar over dit onderwerp. Het slachtoffer en de pester(s) worden besproken, zodat tijdens pleinwacht collega's ook extra op deze leerlingen letten. Het is van belang, dat er vertrouwen is tussen de collega's en dat iedereen zich gesteund voelt. Iedereen kan de ander wijzen op situaties die ze gesignaleerd hebben, of hebben vernomen via derden.

- **Communicatie tussen team en ouders:**

Ouders moeten het gevoel hebben dat ze terecht kunnen bij het team als hun kind gepest wordt. De ouders worden in geval van pesten op de hoogte gebracht middels een e-mail of telefoontje.

- **Een sociaal milieu:**

Op onze school wordt er veel aandacht besteed aan zorg voor de omgeving en dus zeker aan de sfeer in de klas en dus de zorg voor elkaar. Kinderen leren al vanaf heel jong, dat er rekening gehouden moet worden met elkaar. Ze leren ook respect te hebben voor elkaars werk, en elkaars '**eigenheid**'.

Om een indruk te krijgen van de onderlinge sociale verhoudingen wordt er aan het begin van ieder schooljaar **een sociogram** gemaakt. Hiermee kan de betreffende leerkracht een indruk krijgen over de onderliggende verhoudingen en anticiperen op een pestgedrag.

Het signaleren van pesten.

Om het pesten tegen te gaan moeten de leerkrachten eerst weten of en hoe er wordt gepest. Zij moeten bedacht zijn op signalen die kunnen wijzen op het pest gedrag. De belangrijkste signalen zijn, dat het slachtoffer:

- zich vaak niet veilig voelt op school.
- vaak niet naar buiten wil.
- vaak treuzelt na school.
- slechtere leerprestaties heeft.
- zich minder goed kan concentreren.
- vaak alleen.
- zich afzondert.
- niet samenwerkt met anderen.

Enkele veel voorkomende pesterijen:

- volstrekt doodzwijgen.
- isoleren.
- psychisch of fysieke of seksuele mishandeling.
- buiten school opwachten.
- slaan of schoppen.
- klopjachten organiseren.
- naar het huis van het slachtoffer gaan.
- als slaaf behandelen.
- nooit de echte naam van het slachtoffer gebruiken maar een bijnaam.
- voortdurend 'leuke' opmerkingen maken over een klasgenoot.
- jennen.
- beledigen.
- briefjes door geven.
- kettingbrief schrijven.
- e-mails of msn beledigde tekst.
- steeds mobiel bellen.
- beledigende afbeeldingen van het slachtoffer digitaal verspreiden.

Hoe gaan we op onze school met een pestprobleem om?

Wij hebben gekozen voor de **stoplichtmethode**.

Dit betekent dat er een drie-fasenbeleid gehanteerd wordt.

Al vanaf de onderbouw leren de kinderen de symbolen kennen. Bij de jongste leeftijdscategorie komt pesten nog niet in zo'n dusdanigheid voor en er met corrigerend optreden vaak voldoende bereikt wordt.

Vanaf de middenbouw moet de boodschap duidelijk zijn. Desalniettemin blijft het team alert, wordt pestgedrag niet ontkend, en worden er maatregelen getroffen indien nodig door de betreffende leerkrachten.

Hoe werkt de stoplichtmethode? (zie bijlage)

In groep 3 t/m 8 hangen achter elkaar drie vellen in de kleuren :

- **groen**
- **oranje**
- **rood**

Deze map hangt goed zichtbaar in de klas, met het groene vel voorop.

Op het vel staat: **Hier wordt niet gepest.**

Dit vel blijft hangen als de sfeer in de klas goed is.

Dit betekent niet dat er nooit ruzietjes zullen zijn, zolang die maar vallen onder de categorie 'plagen' en incidenteel zijn. Als de sfeer in de groep dusdanig is veranderd, dat er gesproken moet worden over 'pesten', **wordt het groene vel vervangen door het oranje vel.**

Dit is een serieus moment.

Dit moment moet op een juist moment gekozen worden en valt onder de verantwoordelijkheid van de eigen leerkracht.

De leerkracht bespreekt deze handeling met de bouwcollega's en de directie.

Op het **oranje vel** staat :

Plagen/pesten?

Dit betekent voor de leerkracht :

Inventariseren:

- wie
- waar
- waarom
- wanneer
- met wie
- hoe
- enz.

Hulp bieden

De leerkracht moet **hulp bieden** aan:

- het slachtoffer, maar ook
- aan de pester
- en aan de groep

Hulp aan slachtoffer :

De leerkracht probeert een manier te bedenken om op het pesten te reageren. Er worden duidelijke afspraken gemaakt over het melden bij de groepsleerkracht. Het slachtoffer adviseren de pester te negeren heeft geen enkele zin, wel kun je aanraden, dat, wat het pesten aanricht, zo min mogelijk aan de pester te laten merken.

De groepsleerkracht laat merken, dat er altijd ruimte en tijd is om te praten.

Het gebeurt dikwijls, dat het slachtoffer niet de kans heeft gekregen om binnen de groep sociale vaardigheden te leren. Ze hebben vaak weinig zelfvertrouwen. Praten hierover (met of zonder deskundige hulp) helpt heel vaak.

Hulp aan de pester:

Pesters zijn vaak agressief, hebben weinig controle over hun agressie en denken vaak positief over het gebruik van geweld.

Ze hebben vaak macht over het slachtoffer en over de groep.

Er kunnen wel problemen aan het gedrag ten grondslag liggen.

Zij gebruiken het agressieve gedrag om hun tekort aan sociale vaardigheden te compenseren. Er worden afspraken met hem/haar gemaakt.

- pester moet zich bewust worden van het eigen pesten en effect op het slachtoffer
- de problemen in algemene zin worden in de groep besproken.

Het gesprek met de pester is kort en houdt een waarschuwing in. Indien er geen verandering optreedt zullen er meerdere gesprekken volgen met de pester. De pester gaat met de leerkracht op zoek naar een oplossing. Er volgt een **evaluatie**.

Hulp aan de groep.

De groepsleerkracht voert een gesprek met de groep en brengt het probleem naar voren. De groep moet zich bewust zijn van de rol die zij speelt en de functie die zij heeft.

Het is belangrijk dat de leerlingen doordrongen zijn van :

- de regels die op school en in de klas gelden.
- het feit dat de school en de groepsleerkracht pesten afkeurt.
- het feit dat de meerderheid een signaleringsfunctie heeft.
- de groep andere kinderen op pesten kan aanspreken.
- het pesten gemeld moet worden en dat **dat** geen "klikken" is.
- het gegeven, dat zij door een zwijgende groep te zijn, meewerken aan het pesten.

Er wordt een **stopteken** afgesproken met de hele groep.

De leerkracht maakt een evaluatie afspraak met de pester en slachtoffer.

Hierin wordt besproken :

- is er verbetering.
- hoe voelt het slachtoffer zich (eventueel advies)
- hoe voelt de pester zich (eventueel advies)

- wanneer is er weer een evaluatiegesprek (het liefst iedere week en dat dan langzaam afbouwen)

Als er **geen** verandering komt :

dan wordt het **rode vel** vooraan gehangen.

en hierop staat :

Hier wordt gepest.!

Nu het is het moment aangebroken dat er maatregelen genomen moeten worden.

- de directie wordt op de hoogte gebracht (als dat nog niet gebeurd is)
- de ouders worden op de hoogte gebracht (als dat nog niet gebeurd is)
- en het team wordt op de hoogte gebracht.

Nu volgen er **sancties** voor de pester.

-
-
-
-

(de sancties voor de pester moet in elk geval afzonderlijk bekeken worden. Als het nodig is kan er ook gekeken worden naar de schorsingsregels van de haagse scholen. Dit is in overleg met leerkracht en directie.)

Het is van groot belang dat dit gedrag niet getolereerd wordt en dat **dat** voor iedereen duidelijk is. Het doel is toch :

HET PESTEN MOET STOPPEN!
PESTEN WORDT NIET GETOLEREERD
OP, 'HET VOLLE LEVEN'.

